

Śrī Guru Gītā

ಪರಮೇಶ್ವರ

Central Chinmaya Mission Trust

|| prathamo'dhyāyaḥ ||

acintyāvyaktarūpāya nirguṇāya guṇātmane |
samastajagadādhāramūrtaye brahmaṇe namaḥ ||1||

ṛṣaya ūcuḥ |

sūta sūta mahāprājña nigamāgamapārāga |
gurusvarūpamasmākaṁ brūhi sarvamalāpaham ||2||

yasya śravaṇamātreṇa dehī duḥkhādvimucyate |
yena mārgēṇa munayaḥ sarvajñatvaṁ prapedire ||3||

yatprāpya na punaryāti naraḥ saṁsārabandhanam |
tathāvidhaṁ paraṁ tattvaṁ vaktavyamadhunā tvayā ||4||

guhyādguhyatamaṁ sāraṁ gurugītā viśeṣataḥ |
tvatprasādācca śrotavyā tatsarvaṁ brūhi sūta naḥ ||5||

iti samprārthitaḥ sūto munisaṅghairmuhurmuhuḥ ||
kutūhalena mahatā provāca madhuraṁ vacaḥ ||6||

sūta uvāca |

śṛṅnudhvaṁ munayaḥ sarve śraddhayā parayā mudā |
vadāmi bhavarogaghñīm gītāṁ māṛsvarūpiṇīm ||7||

purā kailāsaśikhare siddhagandharvasevite |
tatra kalpalatāpuṣpamandire'tyantasundare ||8||

vyāghrājine samāsīnaṁ śukādimunivanditam |
bodhayantaṁ paraṁ tattvaṁ madhye munigaṇe kvacit ||9||

praṇamravadanā śaśvannamaskurvantamādarāt |
dṛṣṭvā vismayamāpannā pārvatī paripṛcchati ||10||

pārvatyuvāca |

om namo deva deveśa parātpara jagadguro |
tvām namaskurvate bhaktyā surāsuranarāḥ sadā ||11||

vidhiviṣṇumahendrādyairvandyāḥ khalu sadā bhavān |
namaskaroṣi kasmai tvām namaskārāśrayāḥ kila ||12||

dṛṣṭvaitakarma vipulamāścarya pratibhāti me |
kimetanna vijāne'haṁ kṛpayā vada me prabho ||13||

bhagavan sarvadharmajña vratānām vratanāyakam |
brūhi me kṛpayā śambho gurumāhātmyamuttamam ||14||

kena mārgeṇa bho svāmin dehī brahmamayo bhavet |
tatkṛpām kuru me svāminnamāmi caraṇau tava ||15||

iti samprārthitaḥ śaśvanmahādevo maheśvaraḥ |
ānandabharitaḥ svānte pārvatīmidamabravīt ||16||

śrī mahādeva uvāca |

na vaktavyamidam devi rahasyātirahasyakam |
na kasyāpi purā proktaṁ tvadbhaktyarthaṁ vadāmi tat ||17||

mama rūpāsi devi tvamatastatkathayāmi te |
lokopakāraḥ praśno na kenāpi kṛtaḥ purā ||18||

yasya deve parā bhaktiryathā deve tathā gurau |
tasyaite kathitā hyarthāḥ prakāśante mahātmanah ||19||

yo guruḥ sa śivaḥ prokto yaḥ śivaḥ sa guruḥ smṛtaḥ |
vikalpaṁ yastu kurvīta sa naro gurutalpaḡaḥ ||20||

durlabhaṁ triṣu lokeṣu tacchrṇuśva vadāmyaham |
gurubrahma vinā nānyaḥ satyaṁ satyaṁ varānane ||21||

vedaśāstrapurāṇāni cetihāsādikāni ca |
mantrayantrādividyānāṁ mohanoccāṭanādikam ||22||

śaivaśāktāgamādīni hyanye ca bahavo matāḥ |
apabhraṁśāḥ samastānāṁ jīvanāṁ bhrāntacetāsām ||23||

japastapo vrataṁ tīrthaṁ yajño dānaṁ tathaiva ca |
gurutattvamavijñāya sarvaṁ vyarthaṁ bhavetpriye ||24||

gurubuddhyātmano nānyat satyaṁ satyaṁ varānane |
tallābhārthaṁ prayatnastu kartavyaśca maṁṣibhiḥ ||25||

gūḡhāvidyā jaganmāyā dehaścājñānasambhavaḥ |
vijñānaṁ yatprasādena guruśabdena kathyate ||26||

yadaṅghrikamaladvandvaṁ dvandvatāpanivārakam |
tāraḡaṁ bhavasindhośca taṁ guruṁ praṇamāmyaham ||27||

dehī brahma bhavedyasmāt tvatkrpārthaṁ vadāmi tat |
sarvapāpaviśuddhātmā śrīguroḥ pādasevanāt ||28||

sarvatīrthāvagāhasya samprāpnoti phalaṁ naraḥ |
guroḥ pādodakaṁ pītvā śeṣaṁ śirasi dhārayan ||29||

śoṣaṇaṁ pāpapaṅkasya dīpanaṁ jñānatejasaḥ |
guroḥ pādodakaṁ samyak saṁsārṇavatāraḥ ||30||

ajñānamūlaharaṇaṁ janmakarmanivāraḥ |
jñānavijñānasiddhyarthaṁ gurupādodakaṁ pibet ||31||

gurupādodakaṁ pānaṁ gurorucchiṣṭabhojanam |
gurumūrteḥ sadā dhyānaṁ guornāmnaḥ sadā japaḥ ||32||

svadeśikasyaiva ca nāmakīrtanaṁ
bhavedanantasya śivasya kīrtanam |
svadeśikasyaiva ca nāmacintanaṁ
bhavedanantasya śivasya cintanam ||33||

yatpādareṇurvai nityaṁ ko'pi saṁsāravāridhau |
setubandhāyate nāthaṁ deśikaṁ tamupāsmahe ||34||

yadanugrahamātreṇa śokamohau vinaśyataḥ |
tasmai śrīdeśikendrāya namo'stu paramātmane ||35||

yasmādanugrahaṁ labdhvā mahadajñānamutsrjet |
tasmai śrīdeśikendrāya namaścābhīṣṭasiddhaye ||36||

kāśīkṣetraṁ nivāsaśca jānhavī caraṇodakam |
guruviśveśvaraḥ sāksāt tāraḥ brahmaniścayaḥ ||37||

gurusevā gayā proktā dehaḥ syādakṣayo vataḥ |
tatpādaṁ viṣṇupādaṁ syāt tatra dattamanantakam ||38||

gurumūrti smarennityaṁ gururnāma sadā jayet |
gurorājñāṁ prakurvīta guroranyaṁ na bhāvayet ||39||

guruvaktre sthitaṁ brahma prāpyate tatprasādataḥ |
gurordhyānaṁ sadā kuryāt kulastrī svapatiṁ yathā ||40||

svāśramaṁ ca svajātiṁ ca svakīrtiṁ puṣṭivardhanam |
etatsarvaṁ parityajya gurumeva samāśrayet ||41||

ananyāścintayanto ye sulabhaṁ paramaṁ sukham |
tasmātsarvaprayatnena gurorārādhanam kuru ||42||

guruvaktre sthitā vidyā gurubhaktyā ca labhyate |
trailokye sphuṭavaktāro devarṣipitṛmānavāḥ ||43||

gukāraścāndhakāro hi rukārasteja ucyate |
ajñānagrāsakaṁ brahma gurureva na saṁśayaḥ ||44||

gukāro bhavarogaḥ syāt rukārastannirodhakṛt |
bhavarogaharatvācca gururityabhidhīyate ||45||

gukāraśca guṇātīto rūpātīto rukārakaḥ |
guṇarūpavihīnatvāt gururityabhidhīyate ||46||

gukāraḥ prathamo varṇo māyādiguṇabhāsakaḥ |
rukāro'sti paraṁ brahma māyābhrāntivimocanam ||47||

evam gurupadam śreṣṭham devānāmapī durlabham |
garuḍoragagandharvasiddhādisurapūjitam ||48||

dhruvam devi mumukṣūṇām nāsti tattvam guroḥ param |
guroṛārādhanaṁ kuryāt svajīvatvam nivedayet ||49||

āsanaṁ śayanaṁ vastraṁ vāhanaṁ bhūṣaṇādikam |
sādhakena pradātavyaṁ gurusantoṣakāraṇam ||50||

karmaṇā manasā vācā sarvadā"rādhayedgurum |
dīrghadaṇḍam namaskṛtya nirlajjo gurusannidhau ||51||

śarīramindriyaṁ prāṇamarthasvajanabāndhavān |
ātmadārādikaṁ sarvaṁ sadgurubhyo nivedayet ||52||

gurureko jagatsarvaṁ brahmaviṣṇuśivātmakam |
guroḥ parataram nāsti tasmātsampūjayedgurum ||53||

sarvaśrutiśīroratnavirājitapadāmbujam |
vedāntārthapravaktāram tasmāt sampūjayedgurum ||54||

yasya smaraṇamātreṇa jñānamutpadyate svayam |
sa eva sarvasampattiḥ tasmātsampūjayedgurum ||55||

kr̥mikoṭibhirāviṣṭam durgandhakuladūṣitam |
anityam duḥkhanilayam deham viddhi varānane ||56||

saṁsāravṛkṣamārūḍhāḥ patanti narakārṇave |
yastānuddharate sarvān tasmai śrīgurave namaḥ ||57||

gururbrahmā gururviṣṇurgururdevo maheśvaraḥ |
gurureva paraṁ brahma tasmai śrīgurave namaḥ ||58||

ajñānatimirāndhasya jñānāñjanaśalākayā |
cakṣurunmīlitaṁ yena tasmai śrīgurave namaḥ ||59||

akhaṇḍamaṇḍalākāraṁ vyāptaṁ yena carācaram |
tatpadaṁ darśitaṁ yena tasmai śrīgurave namaḥ ||60||

sthāvaram jaṅgamaṁ vyāptaṁ yatkiñcitsacarācaram |
tvaṁpadaṁ darśitaṁ yena tasmai śrīgurave namaḥ ||61||

cinmayaṁ vyāpitaṁ sarvaṁ trailokyam sacarācaram |
asitvaṁ darśitaṁ yena tasmai śrīgurave namaḥ ||62||

nimiṣānnimiṣārdhvādvā yadvākyādvai vimucyate |
svātmānaṁ śivamālokya tasmai śrīgurave namaḥ ||63||

caitanyaṁ śāśvataṁ śāntaṁ vyomātitaṁ nirañjanam |
nādabindukalātitaṁ tasmai śrīgurave namaḥ ||64||

nirguṇaṁ nirmalaṁ śāntaṁ jaṅgamaṁ sthirameva ca |
vyāptaṁ yena jagatsarvaṁ tasmai śrīgurave namaḥ ||65||

sa pitā sa ca me mātā sa bandhuḥ sa ca devatā |
saṁsāramohanāśāya tasmai śrīgurave namaḥ ||66||

yatsattvena jagatsatyam yatprakāśena bhāti tat |
yadānandena nandanti tasmai śrīgurave namaḥ ||67||

yasminsthitamidam sarvaṁ bhāti yadbhānarūpataḥ |
priyaṁ putrādi yatprītyā tasmai śrīgurave namaḥ ||68||

yenedaṁ darśitaṁ tattvaṁ cittacaityādikaṁ tathā |
jāgratsvapnasuṣuptyādi tasmai śrīgurave namaḥ ||69||

yasya jñānamidaṁ viśvaṁ na drśyaṁ bhinnabhedataḥ |
sadaikarūparūpāya tasmai śrīgurave namaḥ ||70||

yasyājñātaṁ mataṁ tasya mataṁ yasya na veda saḥ |
ananyabhāvabhāvāya tasmai śrīgurave namaḥ ||71||

yasmai kāraṇarūpāya kāryarūpeṇa bhāti yat |
kāryakāraṇarūpāya tasmai śrīgurave namaḥ ||72||

nānārūpamidaṁ viśvaṁ na kenāpyasti bhinnatā |
kāryakāraṇarūpāya tasmai śrīgurave namaḥ ||73||

jñānaśaktisamārūḍhatattvamālāvibhūṣiṇe |
bhuktimuktipradātre ca tasmai śrīgurave namaḥ ||74||

anekajanmasamprāptakarmabandhavidāhine |
jñānānalaprabhāvena tasmai śrīgurave namaḥ ||75||

śoṣaṇaṁ bhavasindhośca dīpanaṁ kṣarasampadām |
guroḥ pādodakaṁ yasya tasmai śrīgurave namaḥ ||76||

na guoradhikaṁ tattvaṁ na guoradhikaṁ tapaḥ |
na guoradhikaṁ jñānaṁ tasmai śrīgurave namaḥ ||77||

mannāthaḥ śrījagannātho madguruḥ śrījagadguruḥ |
mamātmā sarvabhūtātmā tasmai śrīgurave namaḥ ||78||

gururādiranādiśca guruḥ paramadaivatam |
gurumantrasamo nāsti tasmai śrīgurave namaḥ ||79||

eka eva paro bandhurviṣame samupasthite |
guruḥ sakaladharmātmā tasmai śrīgurave namaḥ ||80||

gurumadhye sthitaṁ viśvaṁ viśvamadhye sthito guruḥ |
gururviśvaṁ na cānyo'sti tasmai śrīgurave namaḥ ||81||

bhavāraṇyapraviṣṭasya diṁmohabhrāntacetasaḥ |
yena sandarśitaḥ panthāḥ tasmai śrīgurave namaḥ ||82||

tāpatrayāgnitaptānāmaśāntaprāṇinām bhuvi |
yasya pādodakaṁ gaṅgā tasmai śrīgurave namaḥ ||83||

ajñānasarpadaṣṭānām prāṇinām kaścikitsakaḥ |
samyagjñānamahāmantravedinām sadguruṁ vinā ||84||

hetave jagatāmeva saṁsārārṇavasetave |
prabhave sarvavidyānām śambhave gurave namaḥ ||85||

dhyānamūlaṁ gurormūrtiḥ pūjāmūlaṁ guroḥ padam |
mantramūlaṁ gurorvākyaṁ muktīmūlaṁ guroḥ kṛpā ||86||

saptasāgaraparyantaṁ tīrthasnānaphalaṁ tu yat |
gurupādapayobindoḥ sahasrāṁśena tatphalam ||87||

śive ruṣṭe gurustrātā gurau ruṣṭe na kaścana |
labdhvā kulagurum samyaggurumeva samāśrayet ||88||

madhulubdho yathā bhr̥ṅgaḥ puṣpātpuṣpāntaram vrajet |
jñānalubdhastathā śiṣyo gurorgurvantaram vrajet ||89||

vande gurupadadvandvaṁ vāṅmanotītagocaram |
śvetaraktaprabhābhinnam śivaśaktyātmakam param ||90||

gukāram ca guṇātītam rukāram rūpavarjitam |
guṇātītamarūpaṁ ca yo dadyāt sa guruḥ smṛtaḥ ||91||

atrinetraḥ śivaḥ sākṣāt dvibāhuśca hariḥ smṛtaḥ |
yo'caturvadano brahmā śrīguruḥ kathitaḥ priye ||92||

ayaṁ mayāñjalirbaddho dayāsāgarasiddhaye |
yadanugrahato jantuścitrasaṁsāramuktibhāk ||93||

śrīguroḥ paramam rūpaṁ vivekacakṣuragrataḥ |
mandabhāgyā na paśyanti andhāḥ sūryodayam yathā ||94||

kulānām kulakoṭīnām tārakastatra tatkaṣaṇāt |
atastaṁ sadgurum jñātvā trikālamabhivādayet ||95||

śrīnāthacaraṇadvandvaṁ yasyām diśi virājate |
tasyām diśi namaskuryād bhaktyā pratidinaṁ priye ||96||

sāṣṭāṅgapraṇipātena stuvannityam gurum bhajet |
bhajanātsthairyamāpnoti svasvarūpamayo bhavet ||97||

dorbhyāṁ padbhyāṁ ca jānubhyāmurasā śīrasā dr̥śā |
manasā vacasā ceti praṇāmoṣṭāṅga ucyate ||98||

tasyai diśe satatamañjalireṣa nityaṁ
prakṣipyatāṁ mukharitairmadhuraiḥ prasūnaiḥ |
jāgarti yatra bhagavān gurucakravartī
viśvasthitipralayanāṭakanityasākṣī ||99||

abhyastaiḥ kimu dīrghakālavimalairvyādhipradairduṣkaraiḥ
prāṇāyāmaśatairanekekaraṇairduḥkhātmakairdurjayaiḥ |
yasminnabhyudite vinaśyati balī vāyuḥ svayaṁ tatkṣaṇāt
prāptuṁ tatsahajasvabhāvamaniśaṁ seveta caikaṁ gurum ||100||

jñānaṁ vinā muktipadaṁ labhyate gurubhaktiḥ |
guroḥ prasādato nānyat sādhanāṁ gurumārgiṇām ||101||

yasmātparataraṁ nāsti neti netīti vai śrutiḥ |
manasā vacasā caiva satyamārādhayedgurum ||102||

guroḥ kṛpāprasādena brahmaviṣṇuśivādayaḥ |
sāmarthyamabhajan sarve sṛṣṭisthityantakarmani ||103||

devakinnaragandharvāḥ pitṛyakṣāstu tumburuḥ |
munayo'pi na jānanti guruśuśrūṣaṇe vidhim ||104||

tārkikāśchāndasāścaiva daivajñāḥ karmaṭhāḥ priye |
laukikāste na jānanti gurutattvaṁ nirākulam ||105||

mahāhaṅkāragarveṇa tatovidyābalena ca |
bhramantyetasmin saṁsāre ghaṭīyantram yathā punaḥ ||106||

yajñino'pi na muktāḥ syuḥ na muktā yoginastathā |
tāpasā api no muktā gurutattvātparāṅmukhāḥ ||107||

na muktāstu gandharvāḥ pitṛyakṣāstu cāraṇāḥ |
ṛṣayaḥ siddhadevādya gurusevāparāṅmukhāḥ ||108||

|| iti śrī skāndottarakhaṇḍe sanatkumārasaṁhitāyāṁ umāmaheśvarasaṁvāde
śrīgurugītāyāṁ prathamo'dhyāyaḥ ||

|| dviṭīyo'dhyāyaḥ ||

dhyānaṁ śṛṇu mahādevi sarvānandapradāyakam |
sarvasaukhyakaraṁ caiva bhuktimuktipradāyakam ||109||

śrīmatparaṁ brahma guruṁ smarāmi
śrīmatparaṁ brahma guruṁ bhajāmi |
śrīmatparaṁ brahma guruṁ vadāmi
śrīmatparaṁ brahma guruṁ namāmi ||110||

brahmānandaṁ paramasukhadaṁ kevalaṁ jñānamūrtiṁ
dvandvātītaṁ gaganasadṛṣaṁ tattvamasyādilakṣyam |
ekaṁ nityaṁ vimalamacalaṁ sarvadhīsākṣibhūtam
bhāvātītaṁ triguṇarahitaṁ sadguruṁ taṁ namāmi ||111||

hr̥dambuḡe karṇikamadhyasaṁsthe
siṁhāsane saṁsthitadivyaṁūrtim |
dhyāyedguruṁ candrakalāprakāśam
saccitsukhābhīṣṭavaraṁ dadhānam ||112||

śvetāmbaraṁ śvetavilepapuṣṭam
muktāvibhūṣaṁ muditaṁ dvinetram |
vāmāṅkapīṭhasthitadivyaśaktim
mandasmitaṁ pūrṇakṛpānidhānam ||113||

jñānasvarūpaṁ nijabhāvayuktam ānandamānandakaraṁ prasannaṁ |
yogīndramīḍyaṁ bhavarogavaidyaṁ śrīmadguruṁ nityamaharṁ namāmi ||114||

vande gurūṅāṁ caraṅāravindam sandarśitasvātmasukhāmbudhīnām |
janasya yeṣāṁ gulikāyamānaṁ saṁsārahālāhamohaśāntyai ||115||

yasmin sr̥ṣṭisthistidhvaṁsanigrahānugrahātmakam |
kṛtyaṁ pañcavidhaṁ śaśvat bhāsate taṁ guruṁ bhajet ||116||

pādābje sarvasaṁsāradāvakālānalaṁ svake |
brahmarandhre sthitāmbhojamadhyasthaṁ candramaṅḍalam ||117||

akathāditrirekhābje sahasradalamaṅḍale |
haṁsapārśvatrikōṇe ca smarettanmadhyagaṁ guruṁ ||118||

nityaṁ śuddhaṁ nirābhāsaṁ nirākāraṁ nirañjanam |
nityabodhaṁ cidānandaṁ guruṁ brahma namāmyaham ||119||

sakalabhuvanāsṛṣṭiḥ kalpitāśeṣasṛṣṭiḥ
nikhilanigamadrṣṭiḥ satpadārthaikasṛṣṭiḥ |
atadguṇaparameṣṭiḥ satpadārthaikadrṣṭiḥ
bhavaguṇaparameṣṭirmokṣamārgaikadrṣṭiḥ ||120||

sakalabhuvanaraṅgasthāpanāstambhayaṣṭiḥ
sakarūṇarasavrṣṭistattvamālāsamaṣṭiḥ |
sakalāsamayasṛṣṭissaccidānandadrṣṭiḥ
nivasatu mayi nityaṁ śrīgurordivyaḍṛṣṭiḥ ||121||

na guroradhikaṁ na guroradhikaṁ
na guroradhikaṁ na guroradhikaṁ |
śivaśāsanataḥ śivaśāsanataḥ
śivaśāsanataḥ śivaśāsanataḥ ||122||

idameva śivam idameva śivam idameva śivam idameva śivam |
hariśāsanato hariśāsanato hariśāsanato hariśāsanataḥ ||123||

viditaṁ viditaṁ viditaṁ viditaṁ
vijanaṁ vijanaṁ vijanaṁ vijanaṁ |
vidhiśāsanato vidhiśāsanato
vidhiśāsanato vidhiśāsanataḥ ||124||

evaṁvidhaṁ guruṁ dhyātvā jñānamutpadyate svayaṁ |
tadā gurūpadeśena mukto'hamiti bhāvayet ||125||
gurūpadiṣṭamārgeṇa manaḥśuddhiṁ tu kārayet |
anityaṁ khaṇḍayetsarvaṁ yatkiñcidātmagocaram ||126||

jñeyam sarvaṁ pratītam ca jñānam ca mana ucyate |
jñānam jñeyam samaṁ kuryānnānyaḥ panthā dviṭīyakaḥ ||127||

kimatra bahunoktena śāstrakoṭīśatairapi |
durlabhā cittaviśrāntiḥ vinā gurukṛpām parām ||128||

karuṇākhaḍgapātena chitvā pāsāṣṭakaṁ śiśoḥ |
samyagānandajanakaḥ sadguruḥ so'bhidhīyate ||129||

evaṁ śrutvā mahādevi gurunindām karoti yaḥ |
sa yāti narakān ghorān yāvaccandradivākarau ||130||

yāvatkalpāntako dehastāvaddevi guruṁ smaret |
gurulopo na kartavyaḥ svacchando yadi vā bhavet ||131||

huṅkāreṇa na vaktavyaṁ prājñāśiṣyaiḥ kadācana |
gururagre na vaktavyamasatyaṁ tu kadācana ||132||

guruṁ tvamkṛtya huṅkṛtya gurusānnidhyabhāṣaṇaḥ |
araṇye nirjale deśe sambhaved brahmarākṣasaḥ ||133||

advaitaṁ bhāvayennityaṁ sarvāvasthāsu sarvadā |
kadācidapi no kuryādadvaitaṁ gurusannidhau ||134||

dṛśyavismṛtiparyantaṁ kuryād gurupadārcanam |
tādṛśasyaiva kaivalyaṁ na ca tadvyatirekiṇaḥ ||135||

api sampūrṇatattvajño gurutyāgī bhavedyadā |
bhavatyeva hi tasyāntakāle vikṣepamutkaṭam ||136||

gurukāryaṁ na laṅgheta nāprṣṭvā kāryamācaret |
na hyuttiṣṭheddiśe'natvā gurusadbhāvaśobhitaḥ ||137||

gurau sati svayaṁ devi pareṣāṁ tu kadācana |
upadeśaṁ na vai kuryāt tathā cedrākṣaso bhavet ||138||

na gurorāśrame kuryāt duṣpānaṁ parisarpaṇam |
dīkṣā vyākhyā prabhutvādi gurorājñāṁ na kārayet ||139||

nopāśramaṁ ca paryaṅkaṁ na ca pādaprasāraṇam |
nāṅgabhogādikaṁ kuryāṇna līlāmaparāmapi ||140||

gurūṇāṁ sadasadvāpi yaduktaṁ tanna laṅghayet |
kurvannājñāṁ divā rātrau dāsavannivasadgurau ||141||

adattaṁ na gurordravyamupabhuñjīta karhicit |
datte ca raṁkavadgrāhyaṁ prāṇo'pyetena labhyate ||142||

pādukāsanaśayyādi guruṇā yadabhīṣṭitam |
namaskurvīta tatsarvaṁ pādābhyāṁ na sprṣet kvacit ||143||

gacchataḥ prṣṭhato gacchet gurucchāyāṁ na laṅghayet |
nolbaṇaṁ dhārayedveṣaṁ nālaṅkāraṁstatolbaṇān ||144||

gurunindākaraṁ drṣṭvā dhāvayedatha vāsayet |
sthānaṁ vā tatparityājyaṁ jihvāchedākṣamo yadi ||145||

nocchiṣṭaṁ kasyaciddeyaṁ gurorājñāṁ na ca tyajet |
krṣṇnamucchiṣṭamādāya havirvadbhakṣayetsvayam ||146||

nānṛtaṁ nāpriyaṁ caiva na garvaṁ nāpi vā bahu |
na niyogadharaṁ brūyāt gurorañjñāṁ vibhāvayet ||147||

prabho devakuleśānāṁ svāmin rājan kuleśvara |
iti sambodhanairbhīto sañcaredgurusannidhau ||148||

munibhiḡ pannagairvāpi surairvā śāpito yadi |
kālamṛtyubhayādvāpi guruḡ samtrāti pārvati ||149||

aśaktā hi surādyāśca hyaśaktā munayastathā |
guruśāpopapannasya rakṣaṇāya ca kutracit ||150||

mantrarājamidaṁ devi gururityakṣaradvayam |
smṛtivedapurāṇānāṁ sārameva na saṁśayaḡ ||151||

satkāramānapūjārthaṁ daṇḍakāṣāyadhāraṇaḡ |
sa saṁnyāsī na vaktavyaḡ saṁnyāsī jñānatatparaḡ ||152||

vijānanti mahāvākyaṁ guroścaraṇa sevayā |
te vai saṁnyāsinaḡ proktā itare veṣadhāriṇaḡ ||153||

nityaṁ brahma nirākāraṁ nirguṇaṁ satyacidghanam |
yaḡ sāḡṣātkurute loke gurutvaṁ tasya śobhate ||154||

guruprasādataḡ svātmanyātmārāmanirīkṣaṇāt |
samatā muktimārgena svātmajñānaṁ pravartate ||155||

ābrahmastambhaparyantaṁ paramātmavarūpakam |
sthāvaraṁ jaṅgamaṁ caiva praṇamāmi jaganmayam ||156||

vandehaṁ saccidānandaṁ bhāvātītaṁ jagadgurum |
nityaṁ pūrṇaṁ nirākāraṁ nirguṇaṁ svātmasaṁsthitam ||157||

parātparataraṁ dhyāyennityamānandakāraṁ |
hrdayākāśamadhyasthaṁ śuddhasphaṭikasannibham ||158||

sphāṭike sphāṭikaṁ rūpaṁ darpaṇe darpaṇo yathā |
tathātmani cidākāramānandaṁ so'hamityuta ||159||

aṁguṣṭhamātraṁ puruṣaṁ dhyāyecca cinmayaṁ hr̥di |
tatra sphurati yo bhāvaḥ śr̥ṇu tatkathayāmi te ||160||

ajo'hamamaro'haṁ ca hyanādinidhano hyaham |
avikāraścidānando hyaṇīyānmahato mahān ||161||

apūrvamaparaṁ nityaṁ svayaṁjyotirnirāmayam |
virajaṁ paramākāśaṁ dhruvamānandamavyayam ||162||

agocaraṁ tathā'gamyāṁ nāmarūpavivarjitam |
niḥśabdaṁ tu vijānīyātsvabhāvādbrahma pārvati ||163||

yathā gandhasvabhāvāvatvaṁ karpūrakusumādiṣu |
śītoṣṇatvasvabhāvāvatvaṁ tathā brahmaṇi śāśvatam ||164||

yathā nijasvabhāvena kuṇḍalakaṭakādayaḥ |
suvarṇatvena tiṣṭhanti tathā'haṁ brahma śāśvatam ||165||

svayaṁ tathāvidho bhūtvā sthātavyaṁ yatrakutrācit |
kīṭo bhṛṅga iva dhyānādyathā bhavati tādr̥śaḥ ||166||

gurudhyānaṁ tathā kṛtvā svayaṁ brahmamayo bhavet |
piṇḍe pade tathā rūpe muktāste nātra saṁśayaḥ ||167||

śrīpārvatī uvāca |

piṇḍaṁ kiṁ tu mahādeva padaṁ kiṁ samudāhṛtam |
rūpātītaṁ ca rūpaṁ kiṁ etadākhyāhi śaṅkara ||168||

śrīmahādeva uvāca |

piṇḍaṁ kuṇḍalinī śaktiḥ padaṁ haṁsamudāhṛtam |
rūpaṁ binduriti jñeyaṁ rūpātītaṁ nirañjanam ||169||

piṇḍe muktāḥ pade muktā rūpe muktā varānane |
rūpātīte tu ye muktāste muktā nātra saṁśayaḥ ||170||

gurordhyānenaiva nityaṁ dehī brahmamayo bhavet |
sthitaśca yatra kutrāpi mukto'sau nātra saṁśayaḥ ||171||

jñānaṁ svānubhavaḥ śāntirvairāgyaṁ vakṛtā dhṛtiḥ |
ṣaḍguṇaiśvaryayukto hi bhagavān śrīguruḥ priye ||172||

guruḥ śivo gururdevo gururbandhuḥ śarīriṇām |
gururātmā gururjīvo guroranyanna vidyate ||173||

ekākī nisṛhaḥ śāntaścintāsūyādivarjitaḥ |
bālyabhāvena yo bhāti brahmajñānī sa ucyate ||174||

na sukhaṁ vedaśāstreṣu na sukhaṁ mantrayantrake |
guroḥ prasādādanyatra sukhaṁ nāsti mahītale ||175||

cārvākavaiṣṇavamate sukhaṁ prābhākare na hi |
guroḥ pādāntike yadvatsukhaṁ vedāntasammatam ||176||

na tatsukhaṁ surendrasya na sukhaṁ cakravartinām |
yatsukhaṁ vītarāgasya munerekāntavāsinaḥ ||177||

nityaṁ brahmarasaṁ pītvā tṛpto yaḥ paramātmani |
indraṁ ca manyate tucchaṁ nṛpāṇām tatra kā kathā ||178||

yataḥ paramakaivalyaṁ gurumārgeṇa vai bhavet |
gurubhaktirataḥ kāryā sarvadā mokṣakāmḥsibhiḥ ||179||

eka evādvitīyo'haṁ guruvākyena niścitaḥ |
evamabhyasyatā nityaṁ na sevyaṁ vai vanāntaram ||180||

abhyāsānnimiṣeṇaivaṁ samādhimadhigacchati |
ājanmajanitaṁ pāpaṁ tatkṣaṇādeva naśyati ||181||

kimāvāhanamavyaktai vyāpakaṁ kiṁ visarjanam |
amūrtau ca kathaṁ pūjā kathaṁ dhyānaṁ nirāmaye ||182||

gururviṣṇuḥ sattvamayo rājasaścaturānaḥ |
tāmaso rudrarūpeṇa srjatyavati hanti ca ||183||

svayaṁ brahmamayo bhūtvā tatparaṁ cāvalokayet |
parātparataraṁ nānyat sarvagaṁ ca nirāmayaṁ ||184||

tasyāvalokanaṁ prāpya sarvasaṁgavivarjitaḥ |
ekākī nisprahaḥ śāntaḥ sthātavyaṁ tatprasādataḥ ||185||

labdhaṁ vā'tha na labdhaṁ vā svalpaṁ vā bahulaṁ tathā |
niṣkāmenaiva bhoktavyaṁ sadā saṁtuṣṭamānasaḥ ||186||

sarvajñapadamityāhurdehī sarvamayo bhuvi |
sadā'nandaḥ sadā śānto ramate yatrakutracit ||187||

yatraiva tiṣṭhate so'pi sa deśaḥ puṇyabhājanaḥ |
muktasya lakṣaṇaṁ devi tavāgre kathitaṁ mayā ||188||

upadeśastvayaṁ devi gurumārgeṇa muktidaḥ |
gurubhaktistathātyāntā kartavyā vai maṇiṣibhiḥ ||189||

nityayuktāśrayaḥ sarvo vedakṛtsarvavedakṛt |
svaparaññānadātā ca taṁ vande gurumīśvaram ||190||

yadyapyadhītā nigamāḥ ṣaḍaṁgā āgamāḥ priye |
adhyātmādīni śāstrāṇi jñānaṁ nāsti guruṁ vinā ||191||

śivapūjārato vāpi viṣṇupūjārato'thavā |
gurutattvavihīnaścettatsarvaṁ vyarthameva hi ||192||

śivasvarūpamajñātvā śivapūjā kṛtā yadi |
sā pūjā nāmamātraṁ syāccitradīpa iva priye ||193||

sarvaṁ syātsaphalaṁ karma gurudīkṣāprabhāvataḥ |
gurulābhātsarvalābho guruhīnastu bālīśaḥ ||194||

guruhīnaḥ paśuḥ kīṭaḥ pataṁgo vaktumarhati |
śivarūpaṁ svarūpaṁ ca na jānāti yatassvayam ||195||

tasmātsarvaprayatnena sarvasaṁgavivarjitaḥ |
vihāya śāstrajālāni gurumeva samāśrayet ||196||

nirastasarvasandeho ekīkṛtya sudarśanam |
rahasyaṁ yo darśayati bhajāmi gurumīśvaram ||197||

jñānahīno gurustyājyo mithyāvādi viḍambakaḥ |
svaviśrāntim na jānāti paraśāntim karoti kim ||198||

śilāyāḥ kiṁ paraṁ jñānaṁ śilāsaṁghapratāraṇe |
svayaṁ tartuṁ na jānāti paraṁ nistārayet katham ||199||

na vandanīyāste kaṣṭaṁ darśanādbhrāntikāraḥ |
varjayetān guruṁ dūre dhīrāneva samāśrayet ||200||

pāṣaṇḍīnaḥ pāparatāḥ nāstikā bhedabuddhayaḥ |
strīlampaṭā durācārāḥ kṛtaghnā bakavṛttayaḥ ||201||

karmabhraṣṭāḥ kṣamānaṣṭā nindyatarkaiśca vādīnaḥ |
kāmināḥ krodhinaścaiva himsrāścaṇḍāḥ śaṭhāstathā ||202||

jñānaluptā na kartavyā mahāpāpāstathā priye |
ebhyo bhinnno guruḥ sevyāḥ ekabhaktyā vicārya ca ||203||

śiṣyādanyatra deveśi na vadedyasya kasyacit |
narāṇāṁ ca phalaprāptau bhaktireva hi kāraṇam ||204||

gūḍho ḍṛḍhaśca pṛītaśca maunena susamāhitaḥ |
sakṛtkāmagatau vāpi pañcadhā gururīritaḥ ||205||

sarvaṁ gurumukhāllabdhaṁ saphalaṁ pāpanāśanam |
yadyadātmahitaṁ vastu tattaddravyaṁ na vañcayet ||206||

gurudevārpaṇaṁ vastu tena tuṣṭo'smi suvrate |
śrīguroḥ pādukāṁ mudrāṁ mūlamantraṁ ca gopayet ||207||

natāsmi te nātha padāravindaṁ
buddhīndriyaprāṇamanovacobhiḥ |
yaccintyate bhāvita ātmayuktau
mumuḥṣibhiḥ karmamayopaśāntaye ||208||

anena yadbhavetkāryaṁ tadvadāmi tava priye |
lokopakāraṁ devi laukikaṁ tu vivarjayet ||209||

laukikāddharmato yāti jñānahīno bhavārṇave |
jñānabhāve ca yatsarvaṁ karma niṣkarma śāmyati ||210||

imāṁ tu bhaktibhāvena paṭhedvai śrṇuyādapi |
likhitvā yatpradānena tatsarvaṁ phalamaśnute ||211||

gurugītāmimāṁ devi hr̥di nityaṁ vibhāvaya |
mahāvyādhigatairduḥkhaiḥ sarvadā prajapenmudā ||212||

gurugītākṣaraikaikaṁ mantrarājamidaṁ priye |
anye ca vividhā mantrāḥ kalāṁ nārhanti ṣoḍaśim ||213||

anantaphalamāpnoti gurugītā japena tu |
sarvapāpaharā devi sarvadāridryanāśinī ||214||

akālamṛtyuhartrī ca sarvasamkaṭānāśinī |
yakṣarākṣasabhūtādicoravyāghravighātinī ||215||

sarvopadravakuṣṭhādiduṣṭadoṣanivāriṇī |
yatphalaṁ gurusānnidhyāttatphalaṁ paṭhanādbhavet ||216||

mahāvvyādhiharā sarvavibhūteḥ siddhidā bhavet |
athavā mohane vaśye svayameva japetsadā ||217||

kuśadūrvāsane devi hyāsane śubhrakambale |
upaviśya tato devi japedekāgramānasaḥ ||218||

śuklaṁ sarvatra vai proktaṁ vaśye raktāsanam priye |
padmāsane japennityaṁ śāntivaśyakaram param ||219||

vastrāsane ca dāridryaṁ pāṣāṇe rogasambhavaḥ |
medinyāṁ duḥkhamāpnoti kāṣṭhe bhavati niṣphalam ||220||

kṛṣṇājine jñānasiddhirmokṣaśrīrvyāghracarmaṇi |
kuśāsane jñānasiddhiḥ sarvasiddhistu kambale ||221||

āgneyyāṁ karṣaṇaṁ caiva vāyavyāṁ śatrunāśanam |
nairṛtyāṁ darśanaṁ caiva īśānyāṁ jñānameva ca ||222||

udaṇmukhaḥ śāntijapye vaśye pūrvamukhastathā |
yāmye tu māraṇaṁ proktaṁ paścime ca dhanāgamaḥ ||223||

mohanaṁ sarvabhūtānāṁ bandhamokṣakaram param |
devarājñāṁ priyakaram rājānaṁ vaśamānayet ||224||

mukhastambhakaram caiva guṇānām ca vivardhanam |
duṣkarmanāśanam caiva tathā satkarmasiddhidam ||225||

asiddham sādhayetkāryam navagrahabhayāpaham |
duḥsvapnanāśanam caiva susvapnaphaladāyakam ||226||

mohaśāntikaram caiva bandhamokṣakaram param |
svarūpajñānailayam gītāśāstramidam śive ||227||

yaṁ yaṁ cintayate kāmam taṁ taṁ prāpnoti niścayam |
nityam saubhāgyadam puṇyam tāpatrayakulāpaham ||228||

sarvaśāntikaram nityam tathā vandhyā suputradam |
avaidhavyakaram strīṇām saubhāgyasya vivardhanam ||229||

āyurārogyamaiśvaryaṁ putrapautrapravardhanam |
niṣkāmajāpī vidhavā paṭhenmokṣamavāpnuyāt ||230||

avaidhavyam sakāmā tu labhate cānyajanmani |
sarvaduḥkhamayam vighnam nāśayettāpahārakam ||231||

sarvāpāpraśamanam dharmakāmārthamokṣadam |
yaṁ yaṁ cintayate kāmam taṁ taṁ prāpnoti niścitam ||232||

kāmyānām kāmadenurvai kalpate kalpapādapaḥ |
cintāmaṇiścintitasya sarvamaṅgalakārakam ||233||

likhitvā pūjayedyastu mokṣaśriyamavāpnuyāt |
gurubhaktirviśeṣeṇa jāyate hṛdi sarvadā ||234||

japanti śāktāḥ saurāśca gāṇapatyāśca vaiṣṇavāḥ |
śaivāḥ pāśupatāḥ sarve satyaṁ satyaṁ na saṁśayaḥ ||235||

|| iti śrī skāndottarakhaṇḍe sanatkumārasaṁhitāyāṁ umāmaheśvarasaṁvāde
śrīgurugītāyāṁ dvitīyo'dhyāyaḥ ||

|| tṛtīyo'dhyāyaḥ ||

atha kāmyajapasthānaṁ kathayāmi varānane |
sāgarānte sarittīre tīrthe hariharālaye ||236||

śaktidevālaye goṣṭhe sarvadevālaye śubhe |
vaṭasya dhātryā mūle vā maṭhe vṛndāvane tathā ||237||

pavitre nirmale deśe nityānuṣṭhānato'pi vā |
nirvedanena maunena japametat samārabhet ||238||

jāpyena jayamāpnoti japasiddhiṁ phalaṁ tathā |
hīnaṁ karma tyajetsarvaṁ garhitasthānameva ca ||239||

śmaśāne bilvamūle vā vaṭamūlāntike tathā |
siddhyanti kānake mūle cūtavṛkṣasya sannidhau ||240||

pītāsanaṁ mohane tu hyasitaṁ cābhicārike |
jñeyaṁ śuklaṁ ca śāntyarthaṁ vaśye raktaṁ prakīrtitam ||241||

japaṁ hīnāsanaṁ kurvat hīnakarmaphalapradam |
gurugītāṁ prayāṇe vā saṁgrāme ripusaṅkaṭe ||242||

japan jayamavāpnoti maraṇe muktidāyikā |
sarvakarmāṇi siddhyanti guruputre na saṁśayaḥ ||243||

gurumantro mukhe yasya tasya siddhyanti nānyathā |
dīkṣayā sarvakarmāṇi siddhyanti guruputrage ||244||

bhavamūlavināśāya cāṣṭapāśanivṛttaye |
gurugītāmbhasi snānaṁ tattvajñāḥ kurute sadā ||245||

sa evaṁ sadguruḥ sāksāt sadasadbrahmavittamaḥ |
tasya sthānāni sarvāṇi pavitrāṇi na saṁśayaḥ ||246||

sarvaśuddhaḥ pavitro'sau svabhāvādyatra tiṣṭhati |
tatra devagaṇāḥ sarve kṣetrapīṭhe caranti ca ||247||

āsanasthāḥ śayānā vā gacchantastiṣṭhanto'pi vā |
aśvārūḍhā gajārūḍhāḥ suṣuptā jāgrato'pi vā ||248||

śucibhūtā jñānavanto gurugītāṁ japanti ye |
teṣāṁ darśanasamsparsāt divyajñānaṁ prajāyate ||249||

samudre vai yathā toyāṁ kṣīre kṣīraṁ jale jalam |
bhinne kumbhe yathākāśaṁ tathā"tmā paramātmani ||250||

tathaiva jñānavān jīvaḥ paramātmani sarvadā |
aikyena ramate jñānī yatra kutra divānīsam ||251||

evaṁvidho mahāyuktaḥ sarvatra vartate sadā |
tasmātsarvaprakāreṇa gurubhaktiṁ samācaret ||252||

gurusantoṣaṇādeva mukto bhavati pārvati |
aṇimādiṣu bhokṛtvam kṛpayā devi jāyate ||253||

sāmyena ramate jñānī divā vā yadi vā niśi |
evamvidho mahāmaunī trailokyasamatām vrajet ||254||

atha saṁsāriṇaḥ sarve gurugītājapena tu |
sarvān kāmāṁstu bhuñjanti trisatyam mama bhāṣitam ||255||

satyam satyam punaḥ satyam dharmasāram mayoditam |
gurugītāsamam stotram nāsti tattvam guroḥ param ||256||

gururdevo gururdharmo gurau niṣṭhā param tapaḥ |
guroḥ parataram nāsti trivāram kathayāmi te ||257||

dhanyā mātā pitā dhanyo gotram dhanyam kulodbhavaḥ |
dhanyā ca vasudhā devi yatra syādgurubhaktatā ||258||

ākalpajanma koṭinām yajñavratatapaḥkriyāḥ |
tāḥ sarvāḥ saphalā devi gurusantoṣamātrataḥ ||259||

śarīramindriyam prāṇaścārthaḥ svajanabandhutā |
māṭṛkulaṁ piṭṛkulaṁ gurureva na saṁśayaḥ ||260||

mandabhāgyā hyaśaktāśca ye janā nānumanvate |
gurusevāsu vimukhāḥ pacyante narake'sucau ||261||

vidyā dhanam balaṁ caiva teṣām bhāgyam nirarthakam |
yeṣām gurukṛpā nāsti adho gacchanti pārvatī ||262||

brahmā viṣṇuśca rudraśca devatāḥ piṭṛkinnarāḥ |
siddhacāraṇayakṣāśca anye ca munayo janāḥ ||263||

gurubhāvaḥ paraṁ tīrthamanyatīrthaṁ nirarthakam |
sarvatīrthamayaṁ devi śrīguroścaraṇāmbujam ||264||

kanyābhogaratā mandāḥ svakāntāyāḥ parānmukhāḥ |
ataḥ paraṁ mayā devi kathitanna mama priye ||265||

idaṁ rahasyamaspaṣṭaṁ vaktavyaṁ ca varānane |
sugopyaṁ ca tavāgre tu mamātmaprītaye sati ||266||

svāmimukhyagaṇeśādyān vaiṣṇavādīmśca pārvati |
na vaktavyaṁ mahāmāye pādasparśaṁ kuruṣva me ||267||

abhakte vañcake dhūrte pāṣaṇḍe nāstikādiṣu |
manasā'pi na vaktavyā gurugītā kadācana ||268||

guravo bahavaḥ santi śiṣyavittāpahārakāḥ |
tamekaṁ durlabhaṁ manye śiṣyahṛttāpahārakam ||269||

cāturavān vivekī ca adhyātmajñānavān śuciḥ |
mānasaṁ nirmalaṁ yasya gurutvaṁ tasya śobhate ||270||

guravo nirmalāḥ śāntāḥ sādhave mitabhāṣiṇaḥ |
kāmakrodhavinirmuktāḥ sadācārāḥ jitendriyāḥ ||271||

sūcakādiprabhedena guravo bahudhā smṛtāḥ |
svayaṁ samyak parīkṣyātha tattvaniṣṭhaṁ bhajetsudhīḥ ||272||

varṇajālamidaṁ tadvad bāhyaśāstraṁ tu laukikaṁ |
yasmin devi samabhyastaṁ sa guruḥ sūcakaḥ smṛtaḥ ||273||

varṇāśramocitāṁ vidyāṁ dharmādharmaividhāyinīm |
pravaktāraṁ guruṁ viddhi vācakaṁ tviti pārvati ||274||

pañcākṣaryādimantrāṇāmupadeṣṭā tu pārvati |
sa gururbodhako bhūyādubhayorayamuttamaḥ ||275||

mohamāraṇavaśyāditucchamantropadarśinaṁ |
niṣiddhagururityāhuḥ paṇḍitāstattvadarśinaḥ ||276||

anityamiti nirdiśya saṁsāraṁ saṁkaṭālayam |
vairāgyapathadarśi yaḥ sa gururvihitaḥ priye ||277||

tattvamasyādivākyaṇāmupadeṣṭā tu pārvati |
kāraṇākhyo guruḥ prokto bhavaroganivāraḥ ||278||

sarvasandehasandohanirmūlanavicakṣaṇaḥ |
janmamṛtyubhayaghno yaḥ sa guruḥ paramo mataḥ ||279||

bahujanmakṛtāt puṇyāllabhyate'sau mahāguruḥ |
labdhvā'muṁ na punaryāti śiṣyaḥ saṁsārabandhanam ||280||

evaṁ bahavidhā loke guravaḥ santi pārvati |
teṣu sarvaprayatnena sevyo hi paramo guruḥ ||281||

niṣiddhaguruśiṣyastu duṣṭasaṁkalpadūṣitaḥ |
brahmapralayaparyantaṁ na punaryāti martyatām ||282||

evam śrutvā mahādevī mahādevavacastathā |
atyantavihvalamanā śaṁkaram paripṛcchati ||283||

pārvatyuvāca |
namaste devadevātra śrotavyam kimcidasti me |
śrutvā tvadvākyamadhunā bhṛśam syādvihvalam manah ||284||

svayam mūḍhā mṛtyubhītāḥ sukṛtādviratim gatāḥ |
daivānniṣiddhagurugā yadi teṣām tu kā gatiḥ ||285||

śrī mahādeva uvāca |
śṛṇu tattvamidaṁ devi yadā syādvirato naraḥ |
tadā'sāvadhikārīti procyate śrutimastakaiḥ ||286||

akhaṇḍaikarasam brahma nityamuktaṁ nirāmayam |
svasmin sandarśitaṁ yena sa bhavedasya deśikaḥ ||287||

jalānām sāgaro rājā yathā bhavati pārvati |
gurūṇām tatra sarveṣām rājāyam paramo guruḥ ||288||

mohādirahitaḥ śānto nityatṛpto nirāśrayaḥ |
tṛṇīkṛtabrahmaviṣṇuvaibhavaḥ paramo guruḥ ||289||

sarvakālavideśeṣu svatanthro niścalassukhī |
akhaṇḍaikarasāsvādatṛpto hi paramo guruḥ ||290||

dvaitādvaitavinirmuktaḥ svānubhūtiprakāśavān |
ajñānāndhatamaśchettā sarvajñaḥ paramo guruḥ ||291||

yasya darśanamātreṇa manasaḥ syāt prasannatā |
svayaṁ bhūyād dhṛtiśśāntiḥ sa bhavet paramo guruḥ ||292||

siddhijālaṁ samālokya yogināṁ mantravādinām |
tucchākāramanovṛttiryasyāsau paramo guruḥ ||293||

svaśārīraṁ śavaṁ paśyan tathā svātmānamadvayam |
yaḥ strīkanakamohaghnaḥ sa bhavet paramo guruḥ ||294||

maunī vāgmīti tattvajño dvidhābhūcchṛṇu pārvati |
na kaścinmauninā lābho loke'sminbhavati priye ||295||

vāgmī tūtkāṣaṁsārasāgarottāraṇakṣamaḥ |
yatosau saṁśayacchettā śāstrayuktyanubhūtibhiḥ ||296||

gurunāmajapāddevi bahujanmārjitānyapi |
pāpāni vilayaṁ yānti nāsti sandehamaṇvapi ||297||

śrīgurossadṛśaṁ daivaṁ śrīgurossadṛśaḥ pitā |
gurudhyānasamaṁ karma nāsti nāsti mahītale ||298||

kulaṁ dhanam balaṁ śāstraṁ bāndhavāssodarā ime |
maraṇe nopayujyante gurureko hi tāraḥ ||299||

kulameva pavitraṁ syāt satyaṁ svagurusevayā |
tr̥ptāḥ syussakalā devā brahmādyā gurutarpaṇāt ||300||

gurureko hi jānāti svarūpaṁ devamavyayam |
tajjñānaṁ yatprasādēna nānyathā śāstrakoṭibhiḥ ||301||

svarūpajñānaśūnyena kṛtamapyakṛtaṁ bhavet |
tapojapādikaṁ devi sakalaṁ bālajalpavat ||302||

śivaṁ keciddharaṁ kecidvidhiṁ kecittu kecana |
śaktiṁ devamiti jñātvā vivadanti vṛthā narāḥ ||303||

na jānanti paraṁ tattvaṁ gurudīkṣāparāṇmukhāḥ |
bhrāntāḥ paśusamā hyete svaparijñānavarjitāḥ ||304||

tasmātkaivalyasiddhyarthaṁ gurūmeva bhajetpriye |
gurum vinā na jānanti mūḍhāstatparamaṁ padam ||305||

bhidyate hṛdayagranthiśchidyante sarvasaṁśayāḥ |
kṣīyante sarvakarmāṇi guroḥ karuṇayā śive ||306||

kṛtāyā gurubhaktestu vedaśāstrānusārataḥ |
mucyate pātakādghorādgurubhakto viśeṣataḥ ||307||

duḥsaṅgaṁ ca parityajya pāpakarma parityajet |
cittacihnamiḍaṁ yasya tasya dīkṣā vidhīyate ||308||

cittatyāganiyuktaśca krodhagarvavivarjitaḥ |
dvaitabhāvaparityāgī tasya dīkṣā vidhīyate ||309||

etallakṣaṇa saṁyuktaṁ sarvabhūtahite ratam |
nirmalaṁ jīvitaṁ yasya tasya dīkṣā vidhīyate ||310||

kriyayā cānvitaṁ pūrvaṁ dīkṣājālaṁ nirūpitaṁ |
mantradīkṣābhidhaṁ sāṅgopāṅga sarvaṁ śivoditam ||311||

kriyayā syādvirahitām gurusāyujyadāyinīm |
gurudīkṣām vinā ko vā gurutvācārapālakaḥ ||312||

śakto na cāpi śakto vā daiśikāmghrisamāśrayāt |
tasya janmāsti saphalaṁ bhogamokṣaphalapradam ||313||

atyantacittapakvasya śraddhābhaktiyutasya ca |
pravaktavyamidam̐ devi mamātmaprītaye sadā ||314||

rahasyaṁ sarvaśāstreṣu gītāśāstramidam̐ śive |
samyakparīkṣya vaktavyam̐ sādhakasya mahātmanaḥ ||315||

satkarmaparipākācca cittaśuddhasya dhīmataḥ |
sādhakasyaiva vaktavyā gurugītā prayatnataḥ ||316||

nāstikāya kṛtaghnāya dāmbhikāya śaṭhāya ca |
abhaktāya vibhaktāya na vācyeyam̐ kadācana ||317||

strīlolupāya mūrkhāya kāmopahatacetase |
nindakāya na vaktavyā gurugītā svabhāvataḥ ||318||

sarva pāpaprāśamanam̐ sarvopadravavāarakam̐ |
janmamṛtyuharam̐ devi gītāśāstramidam̐ śive ||319||

śrutisāramidam̐ devi sarvamuktam̐ samāsataḥ |
nānyathā sadgatiḥ puṁsām̐ vinā gurupadam̐ śive ||320||

bahujanmakṛtātpāpādayamartho na rocate |
janmabandhanivṛtyartham̐ gurumeva bhajetsadā ||321||

ahameva jagatsarvamahameva paraṁ padam |
etajjñānaṁ yato bhūyāttaṁ gururṁ praṇamāmyaham ||322||

alam vikalpairahameva kevalo mayi sthitaṁ viśvamidaṁ carācaram |
idaṁ rahasyaṁ mama yena darśitaṁ sa vandanīyo gurureva kevalam ||323||

yasyāntaṁ nādimadhyānaṁ na hi karacaraṇaṁ nāmagotraṁ na sūtram |
no jātirnaiva varṇo na bhavati puruṣo no napuṁsaṁ na ca strī ||324||

nākāraṁ no vikāraṁ na hi janimaraṇaṁ nāsti puṇyaṁ na pāpam |
no'tattvaṁ tattvamekaṁ sahasasamarasaṁ sadgururṁ taṁ namāmi ||325||

nityāya satyāya cidātmakāya navyāya bhavyāya parātparāya |
śuddhāya buddhāya nirañjanāya namo'sya nityaṁ guruśekharāya ||326||

saccidānandarūpāya vyāpine paramātmāne |
namaḥ śrīgurunāthāya prakāśānandamūrtaye ||327||

satyānandasvarūpāya bodhaikasukhakāriṇe |
namo vedāntavedyāya gurave buddhisākṣiṇe ||328||

namaste nātha bhagavan śivāya gururūpiṇe |
vidyāvatārasaṁsiddhyai svīkṛtānekavighraha ||329||

navāya navarūpāya paramārthaikarūpiṇe |
sarvājñānatamobhedabhānave cidghanāya te ||330||

svatantrāya dayāklṛptavighrahāya śivātmane |
paratantrāya bhaktānāṁ bhavyānāṁ bhavyarūpiṇe ||331||

vivekinām vivekāya vimarśāya vimarśinām |
prakāśinām prakāśāya jñāninām jñānarūpiṇe ||332||

purastātpārsvayoḥ pṛṣṭhe namaskuryāduparyadhaḥ |
sadā maccittarūpeṇa vidhehi bhavadāsanam ||333||

śrīguruṃ paramānandaṃ vande hyānandavigraham |
yasya sannidhimātreṇa cidānandāyate manaḥ ||334||

namo'stu gurave tubhyaṃ sahaḡānandarūpiṇe |
yasya vāgamṛtaṃ hanti viṣaṃ saṃsārasaṃjñakam ||335||

nānāyuktopadeśena tāritā śiṣyasantatiḥ |
tatkrpāsāavedena gurucitpadamacyutam ||336||

acyutāya namastubhyaṃ gurave paramātmāne |
sarvatantrasvatāntrāya cidghanānandamūrtaye ||337||

namo'cyutāya gurave vidyāvidyāsvarūpiṇe |
śiṣyasaṃmārgapaṭave krpāpīyūṣasindhave ||338||

omacyutāya gurave śiṣyasaṃsāraśetave |
bhaktakāryaikasiṃhāya namaste citsukhātmane ||339||

gurunāmasamaṃ daivaṃ na pitā na ca bāndhavāḥ |
gurunāmasamaḥ svāmī nedṛśaṃ paramaṃ padam ||340||

ekākṣarapradātāraṃ yo guruṃ naiva manyate |
śvānayoniśataṃ gatvā cāṇḡāleṣvapi jāyate ||341||

gurutyāgādbhavenmrtyurmantratyāgāddaridratā |
gurumantraparityāgī rauravaṁ narakam vrajet ||342||

śivakrodhādgurustrātā gurukrodhācchivo na hi |
tasmātsarvaprayatnena gurorājñām na lamghayet ||343||

saṁsārasāgarasamuddharaṇaikamantram
brahmādiddevamunipūjitasiddhamantram |
dāridryaduḥkhabhavarogavināśamantram
vande mahābhayaharam gururājamantram ||344||

saptakoṭimahāmantrāścittavibhramśakārah |
eka eva mahāmantro gururityakṣaradvayam ||345||

evamuktivā mahādevaḥ pārvatīm punarabravīt |
idameva param tattvaṁ śṛṇu devi sukhāvaham ||346||

gurutattvamidaṁ devi sarvamuktaṁ samāsataḥ |
rahasyamidamavyaktaṁ na vadedyasya kasyacit ||347||

na mṛṣā syādiyam devi maduktiḥ satyarūpiṇī |
gurugītāsamaṁ stotraṁ nāsti nāsti mahītale ||348||

gurugītāmimām devi bhavaduḥkhavināśinīm |
gurudīkṣāvihīnasya purato na paṭhet kvacit ||349||

rahasyamatyantarahasyametanna pāpinā labhyamidaṁ maheśvari |
anekajanmārjitapuṇyapākād gurostu tattvaṁ labhate manuṣyaḥ ||350||

yasya prasādādahameva sarvaṁ
mayyeva sarvaṁ parikalpitaṁ ca |
itthaṁ vijānāmi sadātmarūpaṁ

tasyāṁghripadmaṁ praṇato'smi nityam ||351||
ajñānatimirāndhasya viṣayākrāntacetasaḥ |

jñānaprabhāpradānena prasādaṁ kuru me prabho ||352||

|| iti śrī skāndottarakhaṇḍe sanatkumārasaṁhitāyāṁ umāmaheśvarasaṁvāde

śrīgurugītāyāṁ tṛtīyo'dhyāyaḥ ||

|| iti śrīgurugītā samāptā ||

